

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

วันชัย ริจิรวณิช. การวิเคราะห์โครงข่าย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2528.

ศิริจันทร์ ทองประเสริฐ. ระบบจัดส่งคลัง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

อรุณวรรณ ตันศิริเจริญกุล. การใช้วิธีฮิวริสติกแก้ปัญหาเส้นทางเดินรถในการเก็บขนขยะมูลฝอย
ในพื้นที่บางเขน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

ภาษาอังกฤษ

Bodin, D.L., et al. Routing and scheduling of vehicles and crews.
Comput & Ops Res 10 (1983) No.2: 63-211.

Clark, G., and Wright, W.J. Scheduling of vehicles from a central
depot to a number of delivery point.
Operation Research 12 (1964) No.3: 568-581.

ภาคผนวก ก

การหาเส้นทางเป็นเลิศของทุกๆคู่ของจุดเชื่อมโดยวิธี RCM

การหาเส้นทางเป็นเลิศของทุกๆคู่ของจุดเชื่อม วิธี Revision Cascade Method (RCM)
(วันชัย วิจิรวณิช, 2528¹) มีวิธีการดังนี้

เราจะต้องกำหนดหมายเลขให้จุดเชื่อม 1 ถึง n และให้ d^*_{ik} คือระยะทางของเส้นทางที่เป็นเลิศจาก i ถึง k ผ่านจุดเชื่อม j นั่นคือ

$$d^*_{ik} \leq d_{i,j} + d_{j,k} \quad i = j = k$$

ถ้าพิจารณาแล้วปรากฏว่าเกิดกรณี $d^*_{ik} > d_{i,j} + d_{j,k}$ ก็แสดงว่าเราต้องเปลี่ยน d^*_{ik} ให้เป็น $d_{i,j} + d_{j,k}$ แทน ดังนั้นถ้าเรากำหนด d^*_{ik} ไว้เป็นค่าใดๆ ที่มีค่าสูงไว้ก่อนแล้วพิจารณาให้ d^*_{ik} ผ่านจุดเชื่อม $j = 1, 2, \dots, n$ จุดใดที่ $d^*_{ik} > d_{i,j} + d_{j,k}$ ก็เปลี่ยน d^*_{ik} เป็นการปรับปรุงให้มีเส้นทางที่สั้น กระบวนการเช่นนี้เราอาจจะเขียนได้เป็น

$$d^m_{ik} = \min \{ d^{m-1}_{ik} ; d^{m-1}_{i,j} + d^{m-1}_{j,k} \} \quad i = j = k \quad (1)$$

โดยมี d^{m-1}_{ik} คือ d^*_{ik} เมื่ออยู่ในขั้นตอนที่ $m-1$ และมีค่า d^*_{ik} ใหม่ คือ d^m_{ik} สำหรับขั้นตอนที่ m กระบวนการนี้เราเรียกว่า triple operation เพราะมีการกำหนด d^*_{ik} หาผลลัพธ์ของ $d_{i,j} + d_{j,k}$ แล้วเปรียบเทียบกันเป็นการดำเนินงาน 3 ประการ

ให้ $D^0 = [d^0_{ik}]$ เป็นเมตริกซ์ของระยะทางสำหรับโครงข่าย โครงข่ายนี้อาจจะมี d_{ik} เป็นลบก็ได้ แต่ระยะทางของวงจรต่างๆ ต้องมากกว่า 0 สำหรับ d_{ik} ที่ไม่มีเส้นเชื่อม (i,k) จะมีค่าเป็น α ใน D^0 แล้วมี $d_{i,i} = 0$ เมื่อได้ D^0 แล้วต่อไปก็ต้องหา D^m สำหรับ $m = 1, 2, \dots, n$ โดยอาศัยสมการ (1) และได้ D^n เป็นผลลัพธ์ที่ต้องการ

นอกจากการหาเมตริกซ์ของเส้นทางที่เป็นเลิศของทุก ๆ คู่ของจุดเชื่อมได้เป็น D^n แล้วเรายังต้องหาเมตริกซ์ที่แสดงเส้นทางด้วย ซึ่งเรียกว่า Route Matrix

ให้ $R^m = [r_{ik}^m]$ เป็นเมตริกซ์แสดงเส้นทาง r_{ik}^m จะเป็นจุดเชื่อมทางผ่านของระยะทางเป็นเลิศจาก i ไป k สำหรับ $m = 1, 2, \dots, n$ ดังนั้น $R^0 = [r_{ik}^0] = k$ และ r_{ik}^m จะหาได้โดย

$$r_{ik}^m = \begin{cases} j & \text{ถ้า } \min \{d_{ik}^{m-1}, d_{ij}^{m-1} + d_{jk}^{m-1}\} = d_{ij}^{m-1} + d_{jk}^{m-1} \\ r_{ik}^{m-1} & \text{ถ้า } \min \{d_{ik}^{m-1}, d_{ij}^{m-1} + d_{jk}^{m-1}\} = d_{ik}^{m-1} \end{cases} \quad (2)$$

สมการ (2.2) มีความหมายว่า ถ้า $\min \{d_{ik}^{m-1}, d_{ij}^{m-1} + d_{jk}^{m-1}\} = d_{ij}^{m-1} + d_{jk}^{m-1}$ คือเส้นทางเดิมจาก i ไป k โดยไม่ผ่าน j คืออยู่แล้วจึงให้ $r_{ik}^m = r_{ik}^{m-1}$ คือจุดเชื่อมทางผ่านไม่เปลี่ยนแปลง แต่ถ้า $\min \{d_{ik}^{m-1}, d_{ij}^{m-1} + d_{jk}^{m-1}\} = d_{ij}^{m-1} + d_{jk}^{m-1}$ แสดงว่าการผ่านจุดเชื่อม j เป็นเส้นทางที่ดีกว่า เราจึงต้องเปลี่ยน r_{ik}^m ให้เป็น j

ขั้นตอนการหาเส้นทางเป็นเลิศของทุกๆ คู่ของจุดเชื่อมโดยวิธี RCM พอสรุปได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 : กำหนดหมายเลขประจำจุดเชื่อมจาก 1 ถึง n

ขั้นตอนที่ 2 : ให้ $D^0 = [d_{ik}^0] = [d_{ik}]$, $d_{ii} = 0$, $d = \alpha$ ถ้าไม่มีเส้นเชื่อม (i, k)

ให้ $R^0 = [r_{ik}^0] = k$ และ $m = 1$

ขั้นตอนที่ 3 : จาก D^{m-1} หาค่า α บนเส้นแนวนอนและแนวตั้งผ่านจุดเชื่อม m ซึ่งเรียกว่าจุดหมุน (pivot point) บนเส้นแนวนอนถ้ามีค่า $d_{ik} = \alpha$ ให้ขีดเส้นแนวตั้งผ่าน บนเส้นแนวตั้งถ้ามีค่า $d_{ik} = \alpha$ ให้ขีดเส้นแนวนอนผ่าน สำหรับ d_{ik}^{m-1} , $i = k$ ที่เหลืออยู่ให้ใช้วิธี Triple Operations

$$\text{หา } d_{ik}^m = \min \{d_{ik}^{m-1}, d_{ij}^{m-1} + d_{jk}^{m-1}\}$$

(1) ถ้า $d_{ik}^m = d_{i,j}^{m-1} + d_{j,k}^{m-1}$

ให้เปลี่ยน $d_{i,k}^{m-1}$ เป็น $d_{i,k}^m$ และ $r_{i,k}^m = j$

(2) ถ้า $d_{i,k}^m = d_{i,k}^{m-1} + d_{i,k}^m$ และ $r_{i,k}^m$ จะเหมือน $d_{i,k}^{m-1}$ และ

$r_{i,k}^{m-1}$ จะได้ D^m และ R^m ตามต้องการ

ขั้นตอนที่ 4 : ให้ $m = m+1$ ถ้า $m < n$ ให้กลับไปขั้นตอนที่ 3 จนกว่าจะได้ D^n และ R^n เป็นผลลัพธ์ที่ต้องการ

ตัวอย่าง ให้หาเส้นทางเป็นเลขของทุก ๆ คู่ของจุดเชื่อมในโครงข่าย

$$D^0 = \begin{matrix} & \begin{matrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \end{matrix} \\ \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \\ 5 \end{matrix} & \begin{bmatrix} 0 & 1 & 3 & \alpha & \alpha \\ 2 & 0 & 1 & \alpha & \alpha \\ \alpha & \alpha & 0 & \alpha & 2 \\ \alpha & 4 & \alpha & 0 & \alpha \\ \alpha & \alpha & \alpha & 1 & 0 \end{bmatrix} \end{matrix}$$

$$R^0 = \begin{matrix} & \begin{matrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \end{matrix} \\ \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \\ 5 \end{matrix} & \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \end{bmatrix} \end{matrix}$$

$m = 1$

$$D^0 = \begin{matrix} & \begin{matrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \end{matrix} \\ \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \\ 5 \end{matrix} & \begin{bmatrix} 0 & 1 & 3 & \alpha & \alpha \\ 2 & 0 & 1 & \alpha & \alpha \\ \alpha & \alpha & 0 & \alpha & 2 \\ \alpha & 4 & \alpha & 0 & \alpha \\ \alpha & \alpha & \alpha & 1 & 0 \end{bmatrix} \end{matrix}$$

$$d_{23}^1 = \min \{d_{23}^0, d_{21}^0 + d_{13}^0\} = \min \{1, 2+3\} = 1 = d_{23}^0$$

$$r_{23}^1 = r_{23}^0 = 3$$

$$D^1 = D^0, R^1 = R^0$$

$m = 2$

$$D^1 = \begin{matrix} & 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \\ 5 \end{matrix} & \begin{bmatrix} 0 & 1 & 3 & \alpha & \alpha \\ 2 & 0 & 1 & \alpha & \alpha \\ \alpha & \alpha & 0 & \alpha & 2 \\ \alpha & 4 & \alpha & 0 & \alpha \\ \alpha & \alpha & \alpha & 1 & 0 \end{bmatrix} \end{matrix}$$

$$d^1_{13} = \min \{d^0_{13}, d^0_{12} + d^0_{23}\}$$

$$= \min \{3, 1+1\} = 2$$

$$d^2_{13} = d^1_{12} + d^1_{23} = 2$$

$$r^2_{13} = 2$$

$$d^2_{41} = \min \{d^1_{41}, d^1_{42} + d^1_{21}\}$$

$$= \min \{\alpha, 4+2\} = 6$$

$$d^2_{41} = 6, r^2_{41} = 2$$

$$d^2_{43} = \min \{d^1_{43}, d^1_{42} + d^0_{23}\}$$

$$= \min \{\alpha, 4+1\} = 5$$

$$d^2_{43} = 5, r^2_{43} = 2$$

$$D^2 = \begin{matrix} & 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \\ 5 \end{matrix} & \begin{bmatrix} 0 & 1 & 2 & \alpha & \alpha \\ 2 & 0 & 1 & \alpha & \alpha \\ \alpha & \alpha & 0 & \alpha & 2 \\ 6 & 4 & 5 & 0 & \alpha \\ \alpha & \alpha & \alpha & 1 & 0 \end{bmatrix} \end{matrix}$$

$$R^2 = \begin{matrix} & 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \\ 5 \end{matrix} & \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 & 4 & 5 \\ 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 1 & 2 & 2 & 4 & 5 \\ 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \end{bmatrix} \end{matrix}$$

$m = 3$

$$D^2 = \begin{matrix} & 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \\ 5 \end{matrix} & \begin{bmatrix} 0 & 1 & 2 & \alpha & \alpha \\ 2 & 0 & 1 & \alpha & \alpha \\ \alpha & \alpha & 0 & \alpha & 2 \\ 6 & 4 & 5 & 0 & \alpha \\ \alpha & \alpha & \alpha & 1 & 0 \end{bmatrix} \end{matrix}$$

$$d^3_{15} = \min \{d^2_{15}, d^2_{13} + d^2_{35}\}$$

$$= \min \{\alpha, 2+2\} = 4$$

$$d^3_{15} = 4, r^3_{15} = 3$$

$$d^3_{25} = \min \{d^2_{25}, d^2_{23} + d^2_{35}\}$$

$$= \min \{\alpha, 1+2\} = 3$$

$$d^3_{25} = 3, r^3_{25} = 3$$

$$d_{45}^3 = \min \{d_{45}^2, d_{43}^2 + d_{35}^2\}$$

$$= \min \{ \alpha, 5+2 \} = 7$$

$$d_{45}^3 = 7, r_{45}^3 = 3$$

$$D^3 = \begin{array}{c} 1 \ 2 \ 3 \ 4 \ 5 \\ \begin{bmatrix} 0 & 1 & 2 & \alpha & 4 \\ 2 & 0 & \alpha & \alpha & 3 \\ \alpha & \alpha & 0 & \alpha & \alpha \\ 6 & 4 & 5 & 0 & 7 \\ \alpha & \alpha & \alpha & 1 & 0 \end{bmatrix} \end{array}$$

$$R^3 = \begin{array}{c} 1 \ 2 \ 3 \ 4 \ 5 \\ \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 & 4 & 3 \\ 1 & 2 & 3 & 4 & 3 \\ 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 2 & 2 & 2 & 4 & 3 \\ 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \end{bmatrix} \end{array}$$

$m = 4$

$$D^3 = \begin{array}{c} 1 \ 2 \ 3 \ 4 \ 5 \\ \begin{bmatrix} 0 & 1 & 2 & \alpha & 4 \\ 2 & 0 & 1 & \alpha & 3 \\ \alpha & \alpha & 0 & \alpha & 2 \\ 6 & 4 & 5 & 0 & 7 \\ \alpha & \alpha & \alpha & 1 & 0 \end{bmatrix} \end{array}$$

$$d_{51}^4 = \min \{d_{51}^3, d_{54}^3 + d_{41}^3\}$$

$$= \min \{ \alpha, 1+6 \} = 7$$

$$d_{51}^4 = 7, r_{51}^4 = 4$$

$$d_{52}^4 = \min \{d_{52}^3, d_{54}^3 + d_{42}^3\}$$

$$= \min \{ \alpha, 1+4 \} = 5$$

$$d_{52}^4 = 5, r_{52}^4 = 4$$

$$d_{53}^4 = \min \{d_{53}^3, d_{54}^3 + d_{43}^3\}$$

$$= \min \{ \alpha, 1+5 \} = 6$$

$$d_{53}^4 = 6, r_{53}^4 = 4$$

$$D^4 = \begin{array}{c} \begin{array}{ccccc} & 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ \begin{array}{c} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \\ 5 \end{array} & \left[\begin{array}{ccccc} 0 & 1 & 2 & \alpha & 4 \\ 2 & 0 & 1 & \alpha & 3 \\ \alpha & \alpha & 0 & \alpha & 2 \\ 6 & 4 & 5 & 0 & 7 \\ 7 & 5 & 6 & 1 & 0 \end{array} \right] \end{array}$$

$$R^4 = \begin{array}{c} \begin{array}{ccccc} & 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ \begin{array}{c} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \\ 5 \end{array} & \left[\begin{array}{ccccc} 1 & 2 & 2 & 4 & 3 \\ 1 & 2 & 3 & 4 & 3 \\ 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 2 & 2 & 2 & 4 & 3 \\ 4 & 4 & 3 & 4 & 5 \end{array} \right] \end{array}$$

$$m = 5 \quad D^4 = \begin{array}{c} \begin{array}{ccccc} & 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ \begin{array}{c} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \\ 5 \end{array} & \left[\begin{array}{ccccc} 0 & 1 & 2 & \alpha & 4 \\ 2 & 0 & 1 & \alpha & 3 \\ \alpha & \alpha & 0 & \alpha & 2 \\ 6 & 4 & 5 & 0 & 7 \\ 7 & 5 & 6 & 1 & 0 \end{array} \right] \end{array}$$

$$d_{12}^5 = \min \{d_{12}^4, d_{15}^4 + d_{52}^4\} \\ = \min \{1, 4+5\} = d_{12}^4$$

$$d_{13}^5 = d_{13}^4$$

$$d_{14}^5 = \min \{d_{14}^4, d_{15}^4 + d_{54}^4\} \\ = \min \{\alpha, 4+1\} = 5$$

$$d_{14}^5 = 5, r_{14}^5 = 5$$

$$d_{21}^5 = d_{21}^4; d_{23}^5 + d_{54}^4$$

$$d_{24}^5 = \min \{d_{24}^4, d_{25}^4 + d_{54}^4\}$$

$$d_{24}^5 = 4, r_{24}^5 = 5$$

$$d_{31}^5 = \min \{d_{31}^4, d_{35}^4 + d_{51}^4\} \\ = \min \{\alpha, 2+7\} = 9$$

$$d_{31}^5 = 9, r_{31}^5 = 5$$

$$d_{32}^5 = \min \{d_{32}^4, d_{35}^4 + d_{52}^4\} \\ = \min \{\alpha, 2+5\} = 7$$

$$d_{32}^5 = 7, r_{32}^5 = 5$$

$$d_{34}^5 = \min \{d_{34}^4, d_{35}^4 + d_{54}^4\} \\ = \min \{\alpha, 2+1\} = 3$$

$$d_{34}^5 = 3, r_{34}^5 = 5$$

$$d_{41}^5 = d_{41}^4; d_{42}^5 = d_{42}^4$$

$$d_{43}^5 = d_{43}^4$$

$$D^5 = \begin{array}{c} \begin{array}{ccccc} & 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ \begin{array}{c} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \\ 5 \end{array} & \left[\begin{array}{ccccc} 0 & 1 & 2 & 5 & 4 \\ 2 & 0 & 1 & 4 & 3 \\ 9 & 7 & 0 & 3 & 2 \\ 6 & 4 & 5 & 0 & 7 \\ 7 & 5 & 6 & 1 & 0 \end{array} \right] \end{array}$$

$$R^5 = \begin{array}{c} \begin{array}{ccccc} & 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ \begin{array}{c} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \\ 5 \end{array} & \left[\begin{array}{ccccc} 1 & 2 & 2 & 5 & 3 \\ 1 & 2 & 3 & 5 & 3 \\ 5 & 5 & 3 & 5 & 5 \\ 2 & 2 & 2 & 4 & 3 \\ 4 & 4 & 4 & 4 & 5 \end{array} \right] \end{array}$$

จากผลลัพธ์ของ D^5 เราสามารถกำหนดระยะทางเป็นเลขจากจุดหนึ่งไปอีกจุดหนึ่งได้ ส่วน R^5 จะบอกเส้นทางหรือจุดเชื่อมต่างๆ ของเส้นทางที่เป็นเลขนั้น ตัวอย่างเช่น

$i = 3, k = 1$ ระยะทางที่เป็นเลขคือ 9

เส้นทางเดินเริ่มจาก $r_{31} = 5, r_{51} = 4, r_{41} = 2, r_{21} = 1$

เส้นทางคือ 3 - 5 - 4 - 2 - 1

ถ้า $i = 5, k = 3$ ระยะทางที่เป็นเลขคือ 6

เส้นทางเดินเริ่มจาก $r_{53} = 4, r_{43} = 2, r_{23} = 3$

เส้นทางคือ 5 - 4 - 2 - 3

ภาคผนวก ข

ปัญหาเส้นทางเดินรถโดยวิธี The Saving Algorithm

ปัญหาเส้นทางเดินรถ โดยวิธี The Saving Algorithm (G. Clarke and I.W. Wright, 1964)

เป็นวิธีการจัดตารางเดินรถจากคลังสินค้าไปยังจุดขนถ่ายต่างๆ ที่จะหาเส้นทางที่ใกล้เคียงที่เหมาะสมวิธีหนึ่งจะใช้พิจารณาสำหรับกรณีที่มีจุดขนถ่ายจำนวนมาก ซึ่งถ้าพิจารณาโดยวิธีปัญหาเส้นทางเดินรถที่ให้คำตอบที่ดีที่สุด เช่น วิธี Branch and Bound Techniques เวลาที่ใช้ในการคำนวณอาจจะนานและยุ่งยาก วิธี The Saving Algorithm สามารถคำนวณได้โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ วิธีดังกล่าวเป็นวิธีการคำนวณที่ไม่ซับซ้อนและไม่มีข้อจำกัดมาก มีวิธีการดังนี้

ให้จำนวนรถบรรทุก X_i มีความจุในการบรรทุก C_i ($i = 1, \dots, n$) และมีความต้องการของจุดขนถ่าย q_i จุดขนถ่ายต่าง P_i และคลังสินค้า P_0 ระยะทางที่สั้นที่สุดระหว่างจุดเชื่อม $d_{v,z}$ หาได้จากวิธี RCM นั่นคือความจุในการบรรทุกของรถแต่ละคันจะมากกว่าความต้องการของจุดขนถ่ายต่างๆ ดังสมการ

$$C_n \ll \sum_{i=1}^n q_i$$

และถ้า $C_n \geq \sum_{i=1}^n q_i$ รูปแบบปัญหาจะเป็นรูปแบบปัญหา

Traveling Salesman Problem

จากเส้นทางเดินรถดังรูป ข.1 คลังสินค้า P_0 และพิจารณาจุดขนถ่าย P_v, P_z สมมติ $P_{v-1}, P_{v+1}, P_{z-1}, P_{z+1}$ เป็นจุดเชื่อมของ P_v และ P_z จากรูป a เป็นรูปแบบการขนส่งแบบปกติ รูป b, c, d, e เป็นการพิจารณาจัดเส้นทางขนส่งรูปแบบต่างๆ ซึ่งระยะทางที่สามารถประหยัดได้ของแต่ละรูปเมื่อเปรียบเทียบกับรูป 3 เป็นดังนี้

$$(b) d_{v,v+1} - d_{0,v+1} + d_{z,z+1} - d_{0,z+1} - d_{v,z}$$

$$(c) d_{v-1,v} - d_{0,v-1} + d_{z,z+1} - d_{0,z+1} - d_{v,z}$$

$$(d) d_{v,v+1} - d_{0,v+1} + d_{z,z-1} - d_{0,z-1} - d_{v,z}$$

$$(e) d_{v-1,v} - d_{0,v-1} + d_{z,z-1} - d_{0,z-1} - d_{v,z}$$

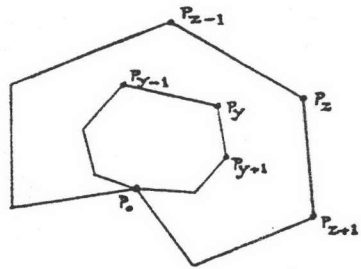

Figure a

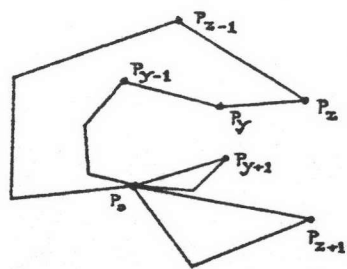

Figure b

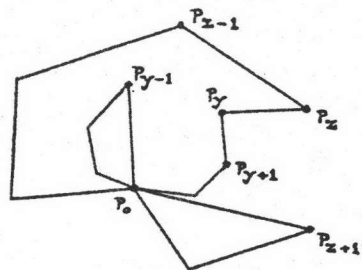

Figure c

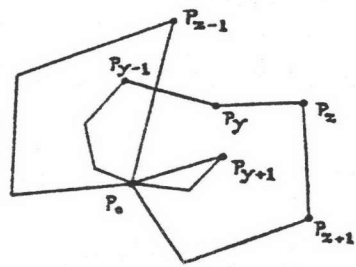

Figure d

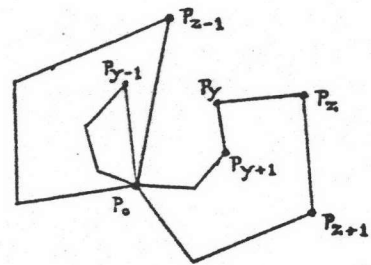

Figure e

รูปที่ ข.1 แสดงวิธีการเดินทางแบบต่างๆของรถขนส่ง

กำหนดให้

1. Q เป็นความต้องการของจุดขนถ่าย P ใดๆ $Q_p = 1,500$ คือ ความต้องการของจุดขนถ่าย $P_p = 1,500$ หน่วย
2. ตัวเลขมุมล่างขวามือของตารางแต่ละช่องเป็นระยะทางที่สั้นที่สุดของจุดต่างๆ 2 จุด เช่น 7 เป็นระยะทางที่สั้นที่สุดของ $P_2 P_9$ (จาก RCM Method)
3. ตัวเลขมุมล่างซ้ายมือเป็นระยะทางที่ประหยัดได้ (Saving) โดยสมมติให้จุด P_0 เป็นจุดเริ่มต้น และ P_v, P_z เป็นจุดขนถ่าย
 ระยะที่ประหยัดได้จาก $P_v P_z = 2d_{0..v} + 2d_{0..z} - (d_{0..v} + d_{v..z} + 2d_{0..z})$

$$= d_{0..y} + d_{0..z} - d_{v..z}$$
 จากตัวอย่าง Saving $P_2 P_9 = 14+21-7=28$
4. ความจุของรถบรรทุก สมมติให้แต่ละคันมีความจุ 6,000 หน่วยจำนวนรถบรรทุกที่ต้องการอย่างน้อยที่สุด 4 คัน (ความต้องการทั้งหมดของแต่ละจุด หาดด้วยความจุของรถ)

การคำนวณ

1. เลือกจุดขนถ่ายที่ P_{12} เปิดจุดขนถ่ายแรก เนื่องจากมีระยะทางจาก P_0 มากกว่าจุดอื่น ๆ มีความต้องการ 1,100 หน่วย เหลือความจุของรถบรรทุก = $6,000 - 1,100 = 4,900$ หน่วย
2. พิจารณาหาระยะทางที่ประหยัดที่สุด (Saving) จุดขนถ่ายที่ 12 ไปยังจุดขนถ่ายที่ 11 จะประหยัดระยะทางมากที่สุด ฉะนั้นจุดขนถ่ายจุดที่สองจะเป็นจุด P_{11} มีความต้องการ 1,700 หน่วย เหลือความจุของรถบรรทุก = $4,900 - 1,700 = 3,200$ หน่วย
3. พิจารณาจุดถัดไป ตามข้อ 2 จนกระทั่งความจุของรถไม่สามารถจะขนส่งไปอีกแล้ว
4. ถ้ายังมีความต้องการของแต่ละจุดเหลืออยู่ ให้นำรถบรรทุกคันต่อไปมาไว้ขนส่ง และดำเนินตามข้อ 1 จนทุกจุดไม่มีความต้องการเหลืออีก
5. ตามตัวอย่างข้างต้น จะมีเส้นทางการขนส่งของรถแต่ละคันดังนี้

คันที่ 1	เส้นทาง	$P_0 P_1 P_2 P_3 P_4 P_0$	บรรทุก	5,800 หน่วย
คันที่ 2	เส้นทาง	$P_0 P_5 P_0$	บรรทุก	1,700 หน่วย
คันที่ 3	เส้นทาง	$P_0 P_6 P_8 P_9 P_0$	บรรทุก	5,100 หน่วย
คันที่ 4	เส้นทาง	$P_0 P_{10} P_{12} P_{11} P_7 P_0$	บรรทุก	5,600 หน่วย

ภาคผนวก ค

โปรแกรมคอมพิวเตอร์


```

PROGRAM DataOfTruck;
USES Crt,Printer;
VAR
  FilVar:Text;
  Capacity:ARRAY[1..100,1..10]OF Integer;
  NoOfTruck,i,j:Integer;
  Answer:Char;
  FileName:STRING[14];
BEGIN
  Clrscr;
  WriteLn('===ENTER NAME OF FILE TO WRITE===');
  ReadLn(FileName);
  Assign(FilVar,FileName);
  Rewrite(FilVar);
  WriteLn('1. ENTER NUMBER OF TRUCKS');
  ReadLn(NoOfTruck);
  WriteLn(FilVar,NoOfTruck);
  WriteLn('2. ENTER CAPACITY FOR EACH TRUCK (kl/each)');
  WriteLn(' ONE TRUCK HAS TEN CHANNELS');
  i:=1;
  REPEAT
    WriteLn('NO OF TRUCK ',i);
    FOR j:=1 TO 10 DO{ one truck has ten chennels}
      BEGIN
        WriteLn('CAPACITY NO ',j,' ? ');
        ReadLn(Capacity[i,j]);
        WriteLn(FilVar,Capacity[i,j]);
      END;
    i:=i+1;
  UNTIL i>NoOfTruck;
  Close(FilVar);
  WriteLn('===PRINT DATA OF TRUCKS=== Y/N ');
  ReadLn(Answer);
  IF (Answer='y')or(Answer='Y') THEN
    BEGIN
      WriteLn(Lst,'NO OF TRUCK ',NoOfTruck);
      FOR i:=1 TO NoOfTruck DO
        FOR j:=1 TO 10 DO
          WriteLn(Lst,'TRUCK NO ',i,' CAPACITY NO ',j,' ',Capacity[i,j]);
        END;
      WriteLn('END OF FILE. ');
    END;
END.

```

```

PROGRAM DataOfDistance;
USES Crt,Printer;
VAR
  Filvar:Text;
  Distance:ARRAY[1..100,1..100]OF Integer;
  Nodes,i,j :Integer;
  Answer:Char;
  FileName:STRING[14];

BEGIN
  Clrscr;
  WriteLn('===ENTER NAME OF FILE TO WRITE===');
  ReadLn(FileName);
  Assign(FilVar,FileName);
  Rewrite(FilVar);
  WriteLn('1. ENTER NUMBER OF NODES');
  ReadLn(Nodes);
  WriteLn(FilVar,Nodes);
  WriteLn('2. ENTER DISTANCE BETWEEN NODES');
  i:=1;
  REPEAT
    J:=1;
    REPEAT
      WriteLn('FROM NODE NO ',i,' TO NODE NO ',j);
      ReadLn(Distance[i,j]);
      WriteLn(FilVar,Distance[i,j]);
      j:=j+1;
    UNTIL j>Nodes;
    i:=i+1;
  UNTIL i>Nodes;
  Close(FilVar);
  WriteLn('PRINT DATA DISTANCE Y/N ?');
  ReadLn(Answer);
  IF (Answer='Y')or(Answer='y') THEN
  BEGIN
    WriteLn(Lst,'NUMBER OF NODES ',Nodes);
    FOR i:=1 TO Nodes DO
    FOR j:=1 TO Nodes DO
    WriteLn(Lst,'FROM NODE NO ',i,' TO NODE NO ',j,' DISTANCE ',Distance[i,j]);
    END;
  WriteLn('END OF FILE.');
```

END.

```
PROGRAM DataOfDemand;
USES Crt,Printer;
VAR
  FilVar:Text;
  Demand,NoNodes:ARRAY[1..100]OF Integer;
  Nodes,i,j :Integer;
  Answer:Char;
  FileName:STRING[14];
BEGIN
  Clrscr;
  WriteLn('==ENTER NAME OF FILE TO WRITE==');
  ReadLn(FileName);
  Assign(FilVar,FileName);
  Rewrite(FilVar);
  WriteLn('1. ENTER NUMBER OF NODES');
  ReadLn(Nodes);{nodes of demand must be equal nodes of distance}
  {WriteLn(FilVar,Nodes);}
  WriteLn('2. ENTER NODES DEMAND');
  i:=1;
  REPEAT
    WriteLn('FROM NODE NO ',i); {i=1 : deposit}
    ReadLn(Demand[i]);
    WriteLn(FilVar,Demand[i]);
    i:=i+1;
  UNTIL i>Nodes;
  Close(FilVar);
  WriteLn('PRINT DATA OF DEMAND Y/N ?');
  ReadLn(Answer);
  IF (Answer='y')or(Answer='Y') THEN
  BEGIN
    WriteLn(Lst,'NUMBER OF NODES ',Nodes);
    FOR i:=1 TO Nodes DO
      WriteLn(Lst,'NODE NO ',i,' DEMAND ',Demand[i]);
  END;
  WriteLn('END OF FILE');
END.
```

```

PROGRAM RCM;
USES Crt,Printer;
CONST Infinity=999;
VAR Filvar:Text;
    Distance: ARRAY[1..100,1..100] OF Integer;
    L,N:array[1..100] of integer;
    Nodes,i,j,k,p,r,s,m:Integer;
    z:Boolean;
    Answer:Char;
    FileName:STRING[14];
BEGIN
    Clrscr;
    WriteLn('===START RCM METHOD===');
    WriteLn('ENTER NAME OF FILE TO READ:DISTANCE BETWEEN NODES');
    ReadLn(FileName);{receive data distance between nodes}
    Assign(Filvar,FileName);
    Reset(Filvar);
    WHILE NOT Eof(Filvar)DO
    BEGIN
        ReadLn(Filvar,Nodes);
        i:=1;
        REPEAT
            j:=1;
            REPEAT
                ReadLn(Filvar,Distance[i,j]);
                j:=j+1;
            UNTIL j>Nodes;
            i:=i+1;
        UNTIL i>Nodes;
    END;
    Close(Filvar);
    m:=1;{start rcm method}
    REPEAT
        k:=1;
        REPEAT
            IF Distance[k,m]>Infinity THEN L[k]:=0
            ELSE L[k]:=k;
            k:=k+1;
        UNTIL k > Nodes;
        p:=1;
        REPEAT
            IF Distance[m,p]>Infinity THEN N[p]:=0
            ELSE N[p]:=p;
            p:=p+1;
        UNTIL p > Nodes;
        r:=1;
        REPEAT
            s:=1;
            REPEAT
                z:=(L[r]>0)AND(N[s]>0)AND(r<>m)AND(s<>m)AND(r<>s);
                IF z THEN
                    BEGIN
                        IF Distance[L[r],N[s]]>=(Distance[L[r],m]+Distance[m,N[s]])
                        THEN Distance[L[r],N[s]]:=(Distance[L[r],m]+Distance[m,N[s]])
                        ELSE Distance[L[r],N[s]]:=Distance[L[r],N[s]];
                    END;
                s:=s+1;
            UNTIL s > Nodes;
            r:=r+1;
        UNTIL r > Nodes;
        m:=m+1;
    UNTIL m > Nodes;
    WriteLn('===SOLUTION FOR RCM METHOD===');
    WriteLn('ENTER NAME OF FILE TO WRITE');
    ReadLn(FileName);
    Assign(Filvar,FileName);

```

```
ReWrite(Filvar);
WriteLn(Filvar,Nodes);
WriteLn('NO OF NODE ',Nodes);
FOR i:=1 TO Nodes DO
FOR j:=1 TO Nodes DO
BEGIN
    WriteLn(Filvar,Distance[i,j]);
    WriteLn('FROM NODE ',i,' TO NODE ',j,' SHORTPATH ',Distance[i,j]);
END;
CLOSE(Filvar);
WriteLn('PRINT SOLUTION OF RCM METHOD Y/N ? ');
ReadLn(Answer);
IF (Answer='y')or(Answer='Y') THEN
BEGIN
    WriteLn(Lst,'NO OF NODE ',Nodes);
    FOR i:=1 TO Nodes DO
    FOR J:=1 TO Nodes DO
        WriteLn(Lst,'FROM NODE ',i,' TO NODE ',j,' SHORTPATH ',Distance[i,j]);
END;
WriteLn('END OF SOLUTION');
END.
```

```

PROGRAM SavingMethod;
USES Crt,Printer;
Var FilVar:Text;
    Saving,Shortpath,RestoreSaving:ARRAY[1..100,1..100] OF Integer;
    MaxCapacity,Capacity,SeqDemand,SeqNode:ARRAY[1..20,1..10] OF Integer;
    Demand,spt:ARRAY[1..100] OF Integer;
    SumDistance,SumCapacity,SumSeqDemand,CheckCapacity:ARRAY[1..20] OF Integer;
    i,j,Nodes,NoOfTruck,L,hz,vt,index,SumDemand,Sequence,loop:Integer;
    k,sp,spp,no,noo,recordd,MaxShortpath,MaxSaving,check,m,n:Integer;
    Answer:Char;
    FileName:STRING[14];
BEGIN
    Clrscr;
    WriteLn('===START SAVING METHOD===');
    WriteLn('1. ENTER NAME OF FILE TO READ SHORTPATH BETWEEN NODES:RCM METHOD');
    ReadLn(FileName);
    Assign(FilVar,FileName);
    Reset(FilVar);
    ReadLn(FilVar,Nodes);
    FOR i:=1 TO Nodes DO
    FOR j:=1 TO Nodes DO
    BEGIN
        ReadLn(FilVar,Shortpath[i,j]);
    END;
    Close(FilVar);
    FOR i:=3 TO Nodes DO {make saving}
    FOR j:=2 TO i DO
    BEGIN
        Saving[i,j]:=Shortpath[i,1]+Shortpath[j,1]-Shortpath[i,j];
    END;
    FOR i:=1 TO Nodes DO {make half matrix}
    FOR j:=i TO Nodes DO
    BEGIN
        Saving[i,j]:=0;
    END;
    FOR i:=1 TO Nodes DO
    BEGIN
        Saving[i,1]:=0;
    END;
    WriteLn('2. ENTER NAME OF FILE TO READ DATA OF TRUCK');
    ReadLn(FileName);
    Assign(FilVar,FileName);
    Reset(FilVar);
    ReadLn(FilVar,NoOfTruck);
    FOR i:=1 TO NoOfTruck DO
    FOR j:=1 TO 10 DO
    BEGIN
        ReadLn(FilVar,Capacity[i,j]);
    END;
    Close(FilVar);
    WriteLn('3. ENTER NAME OF FILE TO READ DEMAND OF NODES ');
    ReadLn(FileName);
    Assign(FilVar,FileName);
    Reset(FilVar);
    FOR i:=1 TO Nodes DO
    BEGIN
        ReadLn(FilVar,Demand[i]);
    END;
    Close(FilVar);
    i:=1;{check demand=0,make shortpath=0,saving=0}
    REPEAT
        IF Demand[i]=0 THEN
        BEGIN
            Shortpath[i,1]:=0;
            FOR j:=1 TO Nodes DO
            BEGIN

```



```

        BEGIN
            RestoreSaving[k,n]:=Saving[k,n];
        END;
    END;
END;
END;
END;
L:=L+1;
UNTIL L>10;
IF Demand[no]=0 THEN
BEGIN
    Shortpath[no,1]:=0;
END;
FOR m:=1 TO Nodes DO
BEGIN
    spt[m]:=0;
END;
loop:=1;
REPEAT
    MaxSaving:=0;
    hz:=1;{make saving for horizontal}
    REPEAT
        IF spt[hz]<>hz THEN
        BEGIN
            IF Saving[no,hz]>MaxSaving THEN
            BEGIN
                MaxSaving:=Saving[no,hz];
                sp:=hz;
            END;
        END;
        hz:=hz+1;
    UNTIL hz>Nodes;
    vt:=1;{make saving for vertical}
    REPEAT
        IF spt[vt]<>vt THEN
        BEGIN
            IF saving[vt,no]>MaxSaving THEN
            BEGIN
                MaxSaving:=Saving[vt,no];
                sp:=vt;
            END;
        END;
        vt:=vt+1;
    UNTIL vt>Nodes;
    IF Demand[no]=0 THEN
    BEGIN
        FOR k:=1 TO Nodes DO
        BEGIN
            Saving[no,k]:=0;
            Saving[k,no]:=0;
        END;
    END;
    L:=1;
    REPEAT
        IF (Demand[sp]>0)and(Capacity[i,L]>0)and(MaxCapacity[i,L]=0) THEN
        BEGIN
            IF Demand[sp]>=Capacity[i,L] THEN
            BEGIN
                index:=Demand[sp]-Capacity[i,L];
                IF (index<>1)and(index<>2)and(index<>5) THEN
                BEGIN
                    Sequence:=Sequence+1;
                    MaxCapacity[i,L]:=Capacity[i,L];
                    Demand[sp]:=Demand[sp]-Capacity[i,L];
                    SeqDemand[i,Sequence]:=Capacity[i,L];
                    SumSeqDemand[i]:=SumSeqDemand[i]+SeqDemand[i,Sequence];
                    SeqNode[i,Sequence]:=sp;
                END;
            END;
        END;
    END;

```



```

ELSE noo:=SeqNode[i,Sequence-1];
FOR k:=1 TO Nodes DO
FOR n:=1 TO Nodes DO
BEGIN
RestoreSaving[k,n]:=Saving[k,n];
END;
SumDistance[i]:=SumDistance[i]+Shortpath[noo,no];
END;
END;
END;
L:=L+1;
UNTIL L>10;
END;
CheckCapacity[i]:=0;
FOR L:=1 TO 10 DO
BEGIN
CheckCapacity[i]:=CheckCapacity[i]+Capacity[i,L];
END;
IF (CheckCapacity[i]>0)and(Demand[recordd]=0) THEN
BEGIN
IF Demand[no]=0 THEN
BEGIN
Shortpath[no,1]:=0;
END;
FOR m:=1 TO Nodes DO
BEGIN
spt[m]:=0;
END;
FOR k:=1 TO Nodes DO
FOR n:=1 TO Nodes DO
BEGIN
Saving[k,n]:=RestoreSaving[k,n];
END;
no:=recordd;
loop:=1;{make sure one truck has 10 channels}
REPEAT
MaxSaving:=0;
hz:=1;{make saving for horizontal}
REPEAT
IF spt[hz]<>hz THEN
BEGIN
IF Saving[no,hz]>MaxSaving THEN
BEGIN
MaxSaving:=Saving[no,hz];
sp:=hz;
END;
END;
hz:=hz+1;
UNTIL hz>Nodes;
vt:=1;{make saving for vertical}
REPEAT
IF spt[vt]<>vt THEN
BEGIN
IF saving[vt,no]>MaxSaving THEN
BEGIN
MaxSaving:=Saving[vt,no];
sp:=vt;
END;
END;
vt:=vt+1;
UNTIL vt>Nodes;
IF Demand[no]=0 THEN
BEGIN
FOR k:=1 TO Nodes DO
BEGIN
Saving[no,k]:=0;

```

```

        Saving[k,no]:=0;
    END;
END;
L:=1;
REPEAT
IF (Capacity[i,L]>0) and (Demand[sp]>0) THEN
BEGIN
    IF (Demand[sp]>0)and(Capacity[i,L]>0)and(MaxCapacity[i,L]=0) THEN
    BEGIN
        IF Demand[sp]>=Capacity[i,L] THEN
        BEGIN
            Sequence:=Sequence+1;
            MaxCapacity[i,L]:=Capacity[i,L];
            Demand[sp]:=Demand[sp]-Capacity[i,L];
            SeqDemand[i,Sequence]:=Capacity[i,L];
            SumSeqDemand[i]:=SumSeqDemand[i]+SeqDemand[i,Sequence];
            SeqNode[i,Sequence]:=sp;
            recordd:=sp;
            Capacity[i,L]:=0;
            IF Sequence=1 THEN spp:=1
                ELSE spp:=SeqNode[i,Sequence-1];
            FOR k:=1 TO Nodes DO
            FOR n:=1 TO Nodes DO
            BEGIN
                RestoreSaving[k,n]:=Saving[k,n];
            END;
            SumDistance[i]:=SumDistance[i]+Shortpath[spp,sp];
        END;
        IF (Demand[sp]<Capacity[i,L]) and (Capacity[i,L]>0) and (Demand[sp]>0) THEN
        BEGIN
            Sequence:=Sequence+1;
            MaxCapacity[i,L]:=Demand[sp];
            SeqDemand[i,Sequence]:=Demand[sp];
            SumSeqDemand[i]:=SumSeqDemand[i]+SeqDemand[i,Sequence];
            SeqNode[i,Sequence]:=sp;
            recordd:=sp;
            Demand[sp]:=0;
            Capacity[i,L]:=0;
            IF Sequence=1 THEN spp:=1
                ELSE spp:=SeqNode[i,Sequence-1];
            FOR k:=1 TO Nodes DO
            FOR n:=1 TO Nodes DO
            BEGIN
                RestoreSaving[k,n]:=Saving[k,n];
            END;
            SumDistance[i]:=SumDistance[i]+Shortpath[spp,sp];
        END;
    END;
END;
L:=L+1;
UNTIL L>10;
IF Demand[sp]=0 THEN
BEGIN
    Shortpath[sp,1]:=0;
END;
spt[no]:=no;
no:=sp;
loop:=loop+1;
UNTIL loop>10;
END;
IF Sequence=0 THEN SumDistance[i]:=0
    ELSE SumDistance[i]:=SumDistance[i]+Shortpath[1,SeqNode[i,Sequence]];
i:=i+1;
UNTIL i>NoOfTruck;
FOR i:=1 TO NoOfTruck DO
FOR j:=1 TO 10 DO

```

```

BEGIN
END;
SumDemand:=0;
FOR i:=1 TO Nodes DO
BEGIN
SumDemand:=SumDemand+Demand[i];
END;
Clrscr;
WriteLn('===SOLUTION OF SAVING METHOD ===');
i:=1;
REPEAT
IF i>10 THEN REPEAT UNTIL KeyPressed :
Write(i,' TRUCK NO ',i,' CAPACITY ',SumCapacity[i]);
WriteLn(' Total DO. ',SumSeqDemand[i],' Total Dist. ',SumDistance[i]);
Write('D-NODE ');
FOR j:=1 TO 10 DO
BEGIN
Write(SeqNode[i,j],'-');
END;
{WriteLn;}
Write(' D-ORDER ');
FOR j:=1 TO 10 DO
BEGIN
Write(SeqDemand[i,j],'-');
END;
WriteLn;
{WriteLn('SUM OF DELIVERY ORDER ',SumSeqDemand[i],' SUM OF DISTANCE ',SumDistance[i]); }
i:=i+1;
UNTIL i>NoOfTruck;
WriteLn('-----');
WriteLn(' LACK OF DEMAND ',SumDemand);
WriteLn('PRINT DATA SOLUTION OF SAVING METHOD Y/N ? ');
ReadLn(Answer);
IF(Answer='y')or(Answer='Y') THEN
BEGIN
WriteLn(Lst,'=== SOLUTION OF SAVING METHOD ===');
FOR i:=1 TO NoOfTruck DO
BEGIN
WriteLn(Lst);
WriteLn(Lst,' TRUCK NO ',i,' CAPACITY ',SumCapacity[i]);
Write(Lst,'DELIVERY NODE ');
FOR j:=1 TO 10 DO
BEGIN
Write(Lst.SeqNode[i,j],'-');
END;
WriteLn(Lst);
Write(Lst,'DELIVERY ORDER ');
FOR j:=1 TO 10 DO
BEGIN
Write(Lst.SeqDemand[i,j],'-');
END;
WriteLn(Lst);
WriteLn(Lst,'SUM OF DELIVERY ORDER ',SumSeqDemand[i],' SUM OF DISTANCE ',SumDistance[i]);
END;
WriteLn(Lst,'-----');
WriteLn(Lst,' LACK OF DEMAND ',SumDemand);
WriteLn(Lst,'-----');
WriteLn(Lst,'END OF SOLUTION');
END;
WriteLn('END OF SOLUTION');
END.

```

ประวัติผู้เขียน

นาย กฤษโกร มนินนากร เกิดวันที่ 20 มกราคม 2507 จังหวัดกรุงเทพมหานคร
สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2527 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรวิศวกรรมศาสตร
มหาบัณฑิต ที่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2533

